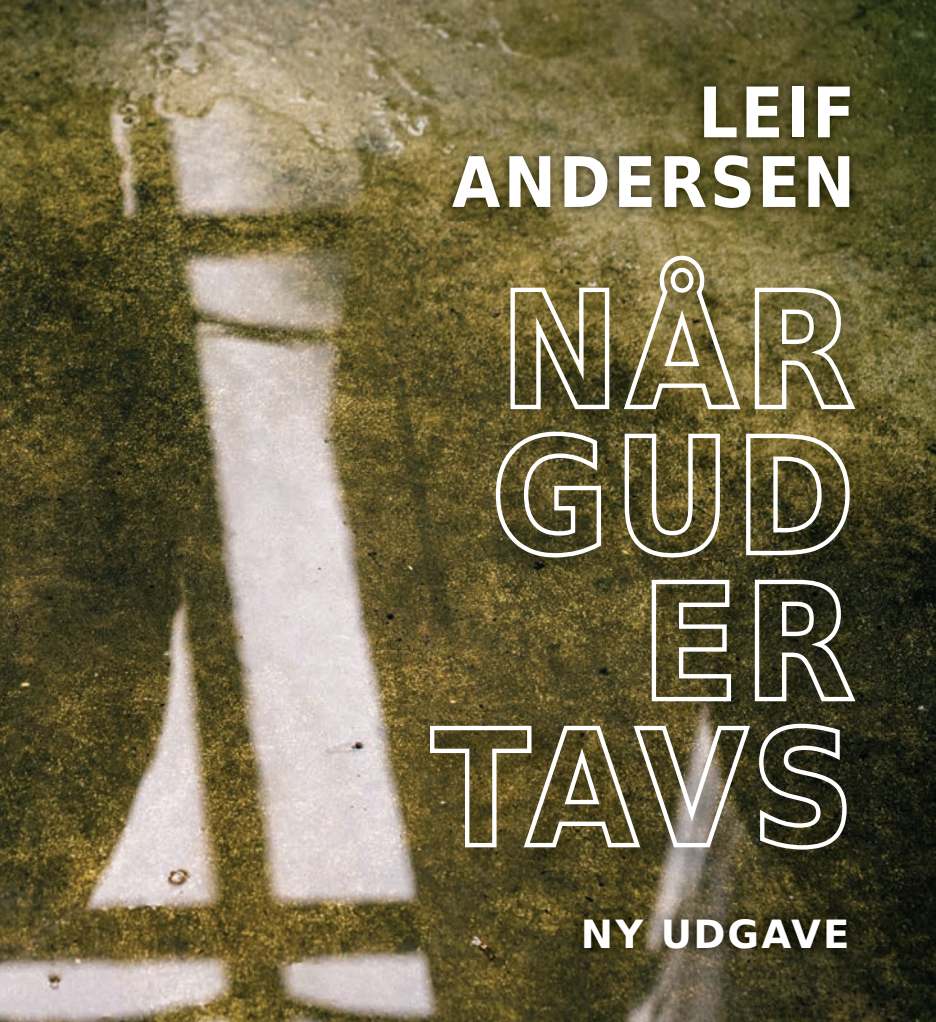

**LEIF
ANDERSEN**

**NÅR
GUD
ER
TAVS**

NY UDGAVE

LEIF ANDERSEN

**NÅR GUD
ER TAVS**

NY UDGAVE

LOHSE

FORORD

Man skulle *næsten* tro, at vi efter så mange hundrede år og flere hundrede udgivelser snart måtte være kommet i land med det emne. Men det bliver ved med at plage os. Vi bliver ved med at lide under det. Og vi bliver ved med at skrive om det.

Så ingen forestiller sig vel, at man med en udgivelse som denne skulle kunne lukke emnet ned: Hvorfor tier Gud, når vi råber? Eller hvisker? Eller græder?

Men det kan jo være, at hver ny generation er nødt til at stille det spørgsmål forfra.

Både i mit eget liv og i arbejdet som teolog har jeg måttet vende tilbage til det igen og igen. Det er en grundtone i meget af det, jeg har skrevet og undervist

i. Ikke, fordi jeg overhovedet intet svar kan finde, men mere fordi jeg er nødt til at genfinde det hele tiden. Sommetider næsten begynde fra Start endnu en gang. Sommetider føje noget nyt til.

Derfor er det med bæven, men også med frimodighed, at jeg har sagt ja til en ny udgave af *Når Gud er tavs*.

Udgaven fra 2014 indeholdt ud over hovedartiklen også et fagteologisk appendiks *At søge Guds kærlighed* og et forord af Jens Ole Christensen. Vi er så blevet spurgt, om der ikke også kunne komme en udgave blot med hovedartiklen. Den ville være mere velegnet til fx at forære til mennesker, som måske ikke har noget behov for at skulle stride sig igennem et fagteologisk efterskrift (som endda var længere end hovedartiklen).

Teksten i denne bog blev første gang bragt som et bidrag i antologien *Hvad i alverden er meningen?*, Unitas

2011, på initiativ af Lisbeth Riisager Henriksen. Den genoptrykkes her i uændret form.

Vi kan ikke rigtig opgive at forsøge at genfinde visheden om Guds kærlighed. Heller ikke når han er tavs. Og det er mit håb, at denne artikel må kunne pege derhen.

Hvidovre, januar 2019

Leif Andersen

NÅR GUD ER TAVS

»Jeg ved ikke rigtig, hvad jeg skal sige.«

Det er nok noget af det, vi siger oftest.

Og det er sådan, det er. Når vi har allermest brug for gode ord – til trøst, til opmuntring, til svar og forklaring – svigter de os. Og vi må vedgå vores hjælpeløshed. Vores ordløshed.

Hmm.

Gad vide, om det også er sådan, Gud tænker?

»Jeg ved ikke rigtig, hvad jeg skal sige.«

For han virker *virkelig* tavs! Rædselsfuldt tavs.

Ved han bare ikke, hvad han skal sige?

Det kan jo ellers være fint nok, når folk ikke falder over os med mange ord – til trøst, til opmuntring, til svar og forklaring. Det er en hvile, hvis gode venner kan finde ud af bare at sidde og være tavse. Det er rart, når de godt selv ved, at de mange ord måske bare gør byrden endnu tungere.

Men det er ikke så rart, når Gud er tavs. Vi kunne godt bruge en forklaring. Måske en undskyldning. Eller bare en god grund.

Men lige så ulideligt talende vores gode venner sommetider kan være, lige så ulideligt tavs er Gud altså.

Og han kan jo ellers godt det dér med ord: »Guds ord« kalder vi Bibelen. Han skulle da nok kunne meddele sig. Og det kan vel heller ikke passe, at Den Alvidende ikke ved, hvad han skal sige?

Alligevel sidder vi her.

Først lod Gud det værste ramme os.

Vi havde jo ellers bedt om beskyttelse og hjælp og »fri os fra det onde«.

Og dernæst, når vi tiggede om hjælp og trygler om trøst, siger han ingenting. Himlen er lige så tavs og magtesløs som vores magtesløse venner.

I filmen *The Island* (2005) spiller Ewan McGregor og Scarlett Johansson to kloner, der er blevet bygget på en fabrik som reservedelslagre for rige klienter. De ved imidlertid ikke, at de er kloner og kun er tre år gamle; de har jo voksne kroppe og tror selv, de er almindelige mennesker.

Men McGregor har en ven (Steve Buscemi), en mekaniker på fabrikken, der selv er et almindeligt menneske og har et normalt, rodet, skuffet menneskeliv bag sig. På et tidspunkt siger han til McGregor, at læger har et »gudekompleks«; de tror, de er ufejlbarlige. Og McGregor spørger forundret: »Hvad er Gud?« Han

har aldrig hørt ordet før, han er jo kun tre år gammel.

Vennen læner sig frem og siger: »Kender du det, når man rigtig gerne vil have noget og ønsker sig det?« – Ja, det kender han selvfølgelig udmærket.

»Gud er så ham, der ignorerer dig.«

Gud er ham, der ignorerer dig.

Jeg har sjældent hørt så fræk og rammende en definition på Gud. Også fordi den går fuldstændig på tværs af det, vi plejer at sige, og som præsten prædiker. I stedet sætter den ord på det, vi sommetider oplever som den *virkelige* sandhed om Gud.

Det er for så vidt bare en moderne måde at sige det på, som salmisterne i Salmernes Bog sukker over igen og igen:

Hvorfor står du så langt borte, Herre?

Hvorfor skjuler du dig i trange tider?

(Sl 10,1).

Hør min bøn, Herre, lyt til mit skrig,

vær ikke tavs, når jeg græder.

(Sl 39,13).

Jamen *Salmernes Bog*, det er da noget med:

Herren er min hyrde,

mig skal intet fattes,

han lader mig ligge på grønne vange.

Til hvilens vande leder han mig osv.

Jaeh. Joeh. Det er det da. *Også*. Der er masser af tryghed og tillid i *Salmernes Bog*. Men den er også fuld af fortvivlelse og frustration.